

A man wearing a yellow hard hat, a black face mask, and a high-visibility yellow safety vest over a blue shirt is looking down at a tablet computer. He is standing in a large industrial facility, likely a waste management plant, with a complex metal structure and large piles of waste in the background. The image has a semi-transparent dark overlay with curved lines.

Svenska aktörer i den internationella avfallsbranschen

Kartläggning av privata företag och andra organisationer aktiva inom avfalls industrin med potential för internationell verksamhet

Förord

Avfall Sverige och dess medlemmar bidrar i olika avseenden till att stärka svensk export av tjänster och produkter. Avfall Sverige har nu tagit fram en sammanställning som på ett strukturerat sätt visar omfattningen av detta. Detta är en unik kunskap som pekar på att betydligt fler aktörer än man tidigare trott är engagerade i sådan export.

Kartläggningen synliggör avfallssektorns potential inom ramen för Team Sweden och dess bidrag till svensk konkurrenskraft, hållbar utveckling och internationellt kunskapsutbyte och ska kunna användas av Avfall Sverige och dess medlemmar i dialog med olika aktörer och underlätta samverkan som syftar till att främja svensk export.

Kartläggningen kommer att uppdateras genom en databas som Avfall Sverige administrerar. Den gör inte anspråk på att vara fullständig. Intresserade är välkomna med förslag på förbättringar, tillägg och ändringar i det underlag som presenteras.

Kartläggningen har tagits fram av Håkan Rosqvist, tekn. dr, Håkan Rosqvist Resurs AB.

Tony Clark
Vd, Avfall Sverige

Innehållsförteckning

Förord.....	2
Bakgrund och syfte.....	4
Källor till kartläggningen.....	5
Kartläggning av leverantörer och konsulter.....	7
Metod	7
Resultat	8
Ägare och operatörer av anläggningar för energiåtervinning ur avfall - WtE....	11
Kartläggning med SNI-koder	13
Metod	13
Resultat	14
Diskussion.....	20
Referenser.....	22

Bakgrund och syfte

Inom ramen för Avfall Sveriges internationella verksamhet förs en löpande dialog med svenska företag och andra typer av organisationer inom avfalls- och resursområdet som har potential och intresse för internationellt engagemang. Den internationella verksamheten bedrivs i stor utsträckning genom samverkansprojekt tillsammans med svenska myndigheter och offentliga aktörer, där Sida (Styrelsen för internationellt utvecklingssamarbete) utgör en central samarbetspart. Dessa insatser syftar till att stärka kapacitet, kunskapsutbyte och hållbara lösningar inom avfalls- och resursområdet i internationella sammanhang.

Svensk ekonomi är i hög grad integrerad i den globala ekonomin. Omkring 28 procent av BNP exporteras och cirka 30 procent av sysselsättningen i näringslivet är direkt eller indirekt kopplad till exportverksamhet (Svenskt Näringsliv, 2023). För att möjliggöra en mer strategisk, effektiv och långsiktig internationell samverkan behövs en samlad och strukturerad bild av vilka svenska företag och organisationer som är verksamma inom avfallsindustrins olika delområden. Enligt Business Sweden består en betydande del av Sveriges internationella affärer av tjänsteexport (Business Sweden, 2023). Tjänsteexport omfattar bland annat tekniska tjänster, konsulttjänster och utgör därmed en viktig del av internationella affärer även inom miljö- och resurssektorn.

Det behövs också kunskap om vilken kompetens, teknik och erfarenhet dessa aktörer besitter. En sådan översikt är även viktig för att identifiera kompletterande kompetenser, samverkansmöjligheter och potentiella kunskapsluckor i relation till internationella behov och pågående eller framtida projekt.

Syftet med detta uppdrag är därför att genomföra en strukturerad kartläggning av svenska företag och andra organisationer som är aktiva inom avfallsindustrin och som har potential och intresse för internationell verksamhet. Kartläggningen ska utgöra ett underlag som kan användas både internt inom Avfall Sverige och i dialog med samarbetspartners, finansiärer och myndigheter.

Uppdraget har haft som mål att ta fram en systematisk kartläggning och analys som tydliggör inom vilka områden och sektorer av avfallsbranschen svenska företag och organisationer är verksamma. Kartläggningen omfattar såväl tekniska lösningar som tjänster, systemkompetens och organisatoriska erfarenheter. Den har även tagit fram strukturerade sammanställningar över relevanta och aktiva företag och organisationer med potential för internationell samverkan. Dessa sammanställningar syftar till att underlätta matchning mellan svenska aktörer och internationella behov, samt att skapa bättre förutsättningar för samverkan i framtida projekt och initiativ som också gynnar svensk export.

Källor till kartläggningen

Kartläggningen av svenska företag och organisationer inom avfallsbranschen med potential och intresse för internationell verksamhet har baserats på en kombination av offentliga register, myndighetskällor, branschorganisationer samt handels- och kunskapskällor. Genom att kombinera flera informationskällor har det varit möjligt att både identifiera relevanta aktörer och skapa en övergripande bild av deras verksamhetsinriktning och internationella engagemang.

De viktigaste underlagen för kartläggningen har varit Statistiska centralbyråns (SCB) samt Avfall Sveriges medlemsförteckning. SCB tillhandahåller statistik och registerdata om företag och organisationer verksamma i Sverige, bland annat genom företagsregistret och utrikeshandelsstatistiken. Dessa källor gör det möjligt att identifiera företag utifrån branschklassificeringar, exempelvis SNI-koder, samt att analysera företag med registrerad import- och exportverksamhet. SCB:s register har därför utgjort en central utgångspunkt för identifiering av företag och för analysen av branschens internationella handelsmönster. Mer detaljerade uppgifter eller specifika företagslistor kräver dock i vissa fall särskilda beställningar via SCB.

Avfall Sverige, som är branschorganisation för avfallshantering i Sverige, samlar kommuner, kommunala bolag och privata företag inom avfalls- och återvinningsområdet. Organisationens medlemsförteckning har använts för att identifiera centrala aktörer i sektorn. Medlemslistan omfattar både kommunmedlemmar och övriga medlemmar, där den senare gruppen huvudsakligen består av privata företag. Avfall Sverige tillhandahåller dock ingen särskild sammanställning över medlemmar med internationell verksamhet.

Som kompletterande informationskällor har även uppgifter från Bolagsverket använts för att verifiera grundläggande företagsinformation såsom organisationsform och verksamhetsbeskrivning. Naturvårdsverket och Kommerskollegium har bidragit med rapporter, analyser och statistik som ger en övergripande bild av utvecklingen inom avfallssektorn samt av förutsättningarna för svensk internationell handel.

Information från branschorganisationer, exempelvis Svenskt Näringsliv och Teknikföretagen, har använts för att belysa näringslivets struktur, konkurrenskraft och internationella affärsvillkor. Vidare har material från exportfrämjande aktörer såsom Business Sweden och Exportkreditnämnden (EKN) samt från handelskamrar bidragit med exempel på internationella affärer och exportrelaterade initiativ.

Som kompletterande underlag har även branschmedia, exempelvis Miljö & Utveckling och Recycling, använts för att identifiera aktuella projekt, investeringar och internationella samarbeten inom avfalls- och miljösektorn.

Rapporter från forskningsinstitut och konsultorganisationer, exempelvis RISE och IVL Svenska Miljöinstitutet, har översiktligt granskats. Dessa studier behandlar främst tekniska lösningar och miljöaspekter inom avfallshantering och cirkulär ekonomi, men innehåller i begränsad utsträckning analyser av företagsstruktur eller internationell affärsverksamhet. Något material som direkt har varit till nytta för den föreliggande kartläggningen har därför inte identifierats.

Kartläggning av leverantörer och konsulter

Metod

Leverantörer

Kartläggningen av leverantörer inom avfallsbranschen har genomförts med syfte att identifiera företag som tillhandahåller produkter, system och tekniska lösningar med relevans för både nationell och internationell verksamhet. Som analytisk ram har sex övergripande områden definierats, vilka tillsammans speglar hela avfallssystemets tekniska och funktionella kedja:

1. Insamling och transport
2. Förbehandling och sortering
3. Behandling och återvinning
4. Deponi och efterbehandling
5. Energi- och resursutvinning
6. Styrning, automation och stödjande system

Kartläggningen bygger på en tredelad struktur där område, funktion, och leverantör har analyserats parallellt. Med funktion avses den roll eller uppgift som lösningen fyller i avfallssystemet, exempelvis insamling, sortering eller materialåtervinning. Teknik avser den tekniska lösning eller metod som används för att uppfylla funktionen, exempelvis baklastande sopbilar, optisk sortering eller underjordiska insamlingssystem. Leverantör avser det företag som utvecklar, tillverkar eller levererar den aktuella tekniken eller systemlösningen.

Datainsamlingen har genomförts genom en kombination av riktade sökningar på internet, genomgång av företagswebbplatser och produktportföljer samt utvärdering av Avfall Sveriges medlemslista. I vissa fall har även branschrapporter, projektreferenser och tidigare sammanställningar använts som kompletterande källor. Fokus har legat på att identifiera leverantörer med etablerade lösningar och dokumenterad erfarenhet, snarare än konceptuella eller tidiga utvecklingsprojekt.

Konsulter

Kartläggningen av konsulter har till stor del utgått från Avfall Sveriges medlemslista, där de totalt 36 konsultföretagen bedöms till viss del täcka svenska konsulter aktiva inom avfallshantering. Ur denna grupp har en urvalsprocess genomförts för att identifiera konsulter med särskild relevans för internationell verksamhet. Kartläggningen har även kompletterats med sökningar och intervjuer.

Urvalet har baserats på kriterier såsom dokumenterad internationell projektverksamhet, erfarenhet av uppdrag utanför Sverige, deltagande i internationella forsknings- eller utvecklingsprojekt samt kompetens inom områden som är särskilt efterfrågade på internationella marknader.

Resultat

Leverantörer

Kartläggningen av leverantörer har resulterat i identifiering av ett betydande antal företag inom samtliga sex definierade områden. Fördelningen mellan områdena framgår av tabell 1 och i bilaga 1 finns samtliga 96 identifierade leverantörer samlade i en lista. Störst antal leverantörer återfinns inom insamling och transport, vilket speglar ett område med teknisk mognad, många specialiserade produkter och ett stort antal aktörer.

Tabell 1. Antal identifierade leverantörer per område

Område	Antal företag
1. Insamling och transport	36
2. Förbehandling och sortering	9
3. Behandling och återvinning	17
4. Deponi och efterbehandling	11
5. Energi- och resursutvinning	11
6. Styrning, automation och stödjande system	12
	96

Förbehandling och sortering samt behandling och återvinning utgör mer tekniskt specialiserade områden med färre, men ofta mer nischade, leverantörer. Inom deponi och efterbehandling identifierades ett antal företag med kompetens inom både tekniska lösningar och långsiktig miljöhantering, vilket är särskilt relevant i ett internationellt sammanhang där behovet av efterbehandling ofta är stort. Energi- och resursutvinning samt styrning, automation och stödjande system representerar områden där teknikutveckling och digitalisering spelar en central roll. Leverantörerna inom dessa områden erbjuder ofta systemlösningar som integreras i större anläggningar eller processkedjor, vilket gör dem särskilt intressanta ur ett export- och samverkansperspektiv.

Konsulter

Kartläggningen av konsulter med internationell relevans visar att kompetensen till övervägande del finns inom området samhällsbyggnad och miljö (se tabell 2). Av de femton identifierade konsultföretagen återfinns sex inom denna kategori, vilket understryker den starka svenska kompetensen inom strategisk planering, systemutveckling och miljörelaterad rådgivning kopplad till avfallshantering och cirkulär ekonomi.

Utöver denna dominerande grupp identifierades ett mindre antal konsulter med mer specialiserade profiler. Ett företag är verksamt som IT-konsult, med fokus på digitala system, datahantering eller beslutsstöd, vilket speglar den ökande betydelsen av digitalisering och styrsystem inom avfallssektorn. Ett företag är specialiserat på PFAS-avlägsnande, ett område som fått ökad internationell uppmärksamhet till följd av skärpta miljökrav och växande behov av avancerad reningsteknik. Det finns även en grupp bestående av tre fåmanskonsulter med verksamhet i eget företag med internationell erfarenhet och kompetens.

Tabell 2. Fördelning av konsulter med internationell verksamhet efter kompetensområde

Typ av verksamhet	Företag
Samhällsbyggnad/miljö	AFRY Sweden AB
	Norconsult AB
	Ramboll Sweden AB
	SWECO Sverige AB
	Tyréns Sverige AB
	WSP Sverige AB
	NIRAS Sweden AB
FoU / tillämpad forskning	IVL Svenska Miljöinstitutet AB
	RISE
	Biogas Solutions Research Center
	SEI – Stockholm Environment Institute
Specialiserade konsulter	CGI Sverige AB (IT)
	Cornelsen Sweden AB (PFAS-avlägsnande)
	Envir AB (Avfallkaraktisering)
	Biogas Systems Nordic (Biogas och deponigas)
	ReSource Sverige AB (Metanövervakning)
	Enrecon AB (Avfall och masshantering)
Konsult i eget företag	Gunnar Fredriksson
	Rosqvist Resurs AB
	Milav – Miljö & Avfallsbyrå
	Seren AB
	Citres AB

Vidare återfinns ett företag med inriktning mot avfallskaraktärisering, vilket är en nyckelkompetens vid planering av behandlingsstrategier, tillståndsprocesser och val av teknik, särskilt i internationella projekt där lokala data ofta är bristfälliga. Två aktörer representerar forskning och utveckling, varav ett är ett forskningsinstitut och ett är inriktat på tillämpad forskning. Dessa aktörer spelar en viktig roll i internationella samarbeten, demonstrationsprojekt och kunskapsöverföring.

Sammantaget visar fördelningen att svenska konsulter med internationell verksamhet i huvudsak bidrar med systemkompetens, planering och kvalificerad rådgivning snarare än med renodlad drift- eller produktnära kompetens. Detta indikerar en tydlig potential för kombinationer där konsulter och teknikleverantörer tillsammans kan erbjuda integrerade lösningar anpassade till internationella marknader. I bilaga 2 finns samtliga identifierade konsulter samlade i en lista.

Ägare och operatörer av anläggningar för energiåtervinning ur avfall - WtE

Utöver teknikleverantörer, konsulter och utrustningsproducenter finns i Sverige ett antal större kommunala energibolag som driver anläggningar för energiåtervinning ur avfall, så kallade Waste-to-Energy-anläggningar (WtE). Dessa aktörer har i regel inte internationell verksamhet i form av export av teknik eller tjänster. Däremot har de en indirekt betydelse för internationalisering inom avfalls- och energiområdet genom att fungera som referens- och demonstrationsanläggningar för svensk teknik och systemlösningar.

De största anläggningarna i Sverige är tekniskt avancerade och integrerade i regionala fjärrvärmesystem. Detta gör dem till viktiga referenser i internationella studier av resurseffektiv avfallshantering, energiåtervinning och cirkulära energisystem. Flera av anläggningarna används därför i internationella forskningsprojekt, branschsamverkan och studiebesök.

I denna kartläggning har fyra större aktörer identifierats som särskilt relevanta i detta sammanhang: Stockholm Exergi, Tekniska verken i Linköping, Renova och Sysav. Dessa beskrivs kortfattat nedan. En mer fullständig översikt över stora svenska WtE-anläggningar och deras operatörer redovisas i Bilaga 6.

Stockholm Exergi

Stockholm Exergi är ett av Sveriges största energibolag och ansvarar för en betydande del av fjärrvärme- och elproduktionen i Stockholmsregionen. Bolaget driver flera kraftvärmeanläggningar baserade på biobränslen och avfall. Under senare år har bolaget uppmärksammats internationellt genom utvecklingen av bio-CCS, där koldioxid från biobränslebaserad energiproduktion fångas in och lagras permanent. Projektet omfattar internationella samarbeten kring transport och lagring av koldioxid och betraktas som ett av Europas mest avancerade initiativ för negativa utsläpp.

Tekniska verken i Linköping

Tekniska verken i Linköping är ett kommunalt energibolag med verksamhet inom energi, avfall, biogas och vatten. Bolaget driver anläggningar för energiåtervinning ur avfall och biogasproduktion. Verksamheten präglas av ett systemperspektiv där avfall, energi och biologiska resurser integreras i regionala kretslopp. Anläggningarna används ofta som referenser i studier och projekt kring integrerade system för resurs- och energiåtervinning.

Renova

Renova är ett regionalt avfalls- och energibolag som ägs av tio kommuner i Göteborgsregionen. Bolaget ansvarar för insamling, behandling och energiåtervinning av avfall och driver kraftvärmeverket i Sävenäs, en av Europas största anläggningar för energiåtervinning ur avfall. Anläggningen fungerar som en viktig referens för modern avfallsförbränning och används ofta vid internationella studiebesök.

Sysav

Sysav (Sydskånes avfallsaktiebolag) ägs av fjorton kommuner i södra Skåne och driver en stor anläggning för energiåtervinning ur avfall i Malmö. Verksamheten omfattar även materialåtervinning, biologisk behandling och utveckling av cirkulära lösningar för avfalls- och resursflöden. Sysav deltar i europeiska samarbeten och fungerar som värd för internationella studiebesök.

Kartläggning med SNI-koder

Metod

Avfallsbranschen omfattar ett brett spektrum av verksamheter, från insamling och sortering till återvinning, energiutvinning, deponering och efterbehandling. För att möjliggöra en systematisk kartläggning av företag och organisationer inom sektorn har Standard för svensk näringsgrensindelning (SNI) använts som ett centralt verktyg för att strukturera och identifiera relevanta verksamheter. Samtidigt relateras klassificeringen till avfallshierarkin, som utgör den övergripande politiska ramen för avfallshantering inom EU och Sverige.

SNI-systemet bygger på EU:s NACE-standard och används av SCB för att klassificera företag efter deras huvudsakliga ekonomiska verksamhet. Klassificeringen används i myndigheternas statistikproduktion och gör det möjligt att analysera och jämföra näringslivets struktur både nationellt och internationellt. Som underlag för kartläggningen har ett särskilt utdrag ur SCB:s företagsregister beställts, baserat på relevanta SNI-koder.

I denna studie har kartläggningen främst utgått från SNI-avdelning 38, som omfattar insamling, behandling och återvinning av avfall, samt SNI-avdelning 39, som omfattar sanering och efterbehandling av förorenade områden. Dessa verksamheter motsvarar centrala delar av avfallssektorns operativa aktiviteter. En mer detaljerad beskrivning av använda SNI-koder redovisas i bilaga 3.

Avfallshierarkin anger den prioriteringsordning som ska tillämpas vid hantering av avfall, från förebyggande åtgärder till bortskaffande. Sambandet mellan avfallshierarkin och SNI-klassificeringen är inte alltid entydigt, eftersom SNI-systemet utgår från ekonomisk aktivitet snarare än funktion i ett specifikt avfallsflöde. I bilaga 3 presenteras därför en översiktlig jämförelse mellan avfallshierarkins olika steg och relevanta SNI-koder. Denna jämförelse tydliggör både möjligheter och begränsningar i att använda SNI-systemet som grund för en kartläggning av aktörer inom avfallsbranschen.

Resultat

Sammanställningen baserad på SNI-koder visar hur många företag som uppger export, import eller både export och import, fördelat på olika geografiska regioner (tabell 3).

Resultaten visar att handeln med EU dominerar tydligt. Totalt anger 53 företag export till EU och 125 företag import från EU, medan 102 företag uppger både export och import. Detta speglar EU:s centrala roll som handelspartner och den inre marknadens betydelse.

Handeln med Norden är också relativt omfattande, med 30 företag som exporterar, 28 som importerar och 38 som både exporterar och importerar. Handel med övriga regioner, särskilt Asien, Afrika och Sydamerika, är betydligt mer begränsad, vilket kan tyda på större marknads- och handelsbarriärer.

Tabell 3: Geografiska regioner där företagen bedriver export och import i sin verksamhet.

	Norden	EU	ÖvrEur	Asien	FjÖstern	NordCentAm	Sydam	Afrika
Export	30	53	19	18	9	8	3	6
Import	28	125	31	2	16	21	1	0
Export och import	38	102	13	2	7	6	0	0

Tabell 4 redovisar den juridiska formen för de organisationer som ingår i sammanställningen av aktörer med export- och/eller importverksamhet. Resultaten visar att strukturen tydligt domineras av aktiebolag. Av totalt 310 organisationer är 288 klassificerade som aktiebolag, vilket speglar den vanligaste bolagsformen inom avfalls- och återvinningssektorn, särskilt bland företag med kommersiell och internationell verksamhet. Några av dessa är offentligt ägda, främst av kommuner.

Övriga juridiska former förekommer i betydligt mindre omfattning. Fyra organisationer är kommunalförbund och därutöver finns ett mindre antal fysiska personer, handels- och kommanditbolag samt en ekonomisk förening. Sammantaget visar resultaten att internationell handel inom branschen främst bedrivs inom etablerade bolagsstrukturer.

Tabell 4. Företagens juridiska form

Juridisk form	Antal företag
Kommunalförbund	4
Utländska juridiska personer	1
Övriga aktiebolag	288
Ekonomiska föreningar	1
Handelsbolag, kommanditbolag	2
Fysiska personer	14
	310

Tabell 5 och 6 visar företagens storlek utifrån handelsvärde respektive antal anställda. Sammanställningen visar att branschen domineras av små företag. En stor andel har mycket låga export- eller importvärden, ofta under 0,25 mnkr eller inget redovisat handelsvärde alls, vilket tyder på begränsad eller sporadisk handel. Antalet företag minskar tydligt i högre värdeklasser och endast ett fåtal företag står för export- eller importvärden över 100 mnkr, vilket indikerar att en mindre grupp större företag står för en stor del av handelsvolymen.

Även sett till antal anställda dominerar små företag. Många saknar helt anställda eller har färre än tio anställda, medan antalet företag minskar successivt i större storleksklasser. Endast ett fåtal företag har fler än 500 anställda. Sammantaget visar detta att sektorn till stor del består av små aktörer, medan ett begränsat antal större företag har en mer omfattande verksamhet.

Tabell 5: Storlek på företag räknat i export- respektive importvärde (mnkr).

Export- och importvärde (mnkr)	Export antal företag	Import antal företag
0	128	51
0,25 – 0,99	87	171
1 – 9,99	53	60
10 – 99,99	29	23
100 -	13	5

Tabell 6: Storlek på företag räknat i antal anställda.

Antal Anställda	Antal företag
0	61
1–9	97
10–99	108
100–999	41
1000–1999	3

Resultatet av kartläggningen av företag baserat på relevanta SNI-koder redovisas i bilaga 4, där antalet företag fördelas på olika verksamheter inom avfalls- och saneringsområdet. Sammanställningen visar att återvinning av avfall (SNI 38.2) är den dominerande verksamheten med totalt 195 företag. Inom denna kategori är återvinning av källsorterat material (SNI 38.214) särskilt framträdande och omfattar 127 företag, vilket understryker materialåtervinningens centrala roll inom branschen. Energiåtervinning (SNI 38.22) representeras av 25 företag, medan annan återvinning och bortskaffande utan återvinning endast förekommer i mycket begränsad omfattning.

Insamling av avfall (SNI 38.1) utgör den näst största gruppen med totalt 84 företag, där insamling av icke-farligt avfall dominerar tydligt medan insamling av farligt avfall förekommer i betydligt mindre omfattning. Därutöver identifieras 27 företag inom SNI 39.0, som omfattar sanering, efterbehandling av jord och vatten samt annan verksamhet för föroreningsbekämpning.

Sammantaget visar tabellen att företag med internationell handelsverksamhet främst återfinns inom insamling och återvinning, medan bortskaffande och deponering är marginellt representerade. Sammanställningen av SCB-data visar att den svenska avfallsbranschen omfattar många företag som deltar i internationell handel, men oftast i begränsad skala. Strukturen domineras av små och medelstora aktiebolag med få anställda och låga export- och importvärden, medan en mindre grupp större företag står för en betydande del av handelsvolymerna.

Handeln är tydligt koncentrerad till EU och Norden, vilket speglar geografisk närhet och etablerade regelverk inom den inre marknaden. Handel med regioner som Afrika, Sydamerika och delar av Asien är däremot mycket begränsad, vilket kan tyda på både strukturella hinder och en möjlig framtida utvecklingspotential.

Resultaten ger en grund för vidare analyser av marknadspotential och behovet av insatser för att stärka svenska aktörers internationella engagemang inom avfalls- och återvinningssektorn.

Företag med betydande internationell handel

Nedan redovisas en fördjupad sammanställning av enskilda företag inom avfalls- och återvinningssektorn som uppvisar betydande export- och/eller importverksamhet. Fokus ligger på företag med höga handelsvärden, dels för att identifiera nyckelaktörer inom branschen, dels för att tydliggöra vilka verksamhetsinriktningar och geografiska marknader som är mest framträdande. Underlaget baseras på data från SCB och är strukturerat enligt SNI-koder. Resultaten ger en mer detaljerad bild av de aktörer som redan i dag har en stark internationell position och som därmed kan vara särskilt relevanta i ett vidare internationaliserings- och utvecklingsperspektiv.

Tabell 7 redovisar de företag som uppvisar de största handelsvolymerna, definierade som export- eller importvärden över 100 mnkr. Tabellen visar både export- och importverksamhet och anger i vilka geografiska regioner respektive företag är aktiva. Resultaten visar att dessa företag i regel har en bred geografisk närvaro och ofta kombinerar handel med Norden, EU och marknader utanför Europa.

En tydlig iakttagelse är att flertalet av de största företagen återfinns inom SNI-kod 38.214, det vill säga återvinning av källsorterat material. Detta indikerar att materialåtervinning, särskilt inom metall-, plast- och förpackningsflöden, utgör ett av de mest internationaliserade segmenten inom avfallsbranschen. Flera av företagen är aktiva i samtliga redovisade regioner, vilket tyder på etablerade globala leverans- och mottagningskedjor.

Tabell 7: Sammanställning av företagen med ett export- eller importvärd över 100 mnkr och de geografiska regioner där företagen är aktiva. (1= aktiv, 0= ej aktiv)

Företag	SNI-kod	Geografisk regioner			
		Norden	EU	ÖvrEur	ÖvrVär
Export					
BASF Metals Sweden AB	38.214	0	1	1	1
CRONIMET FAGERSTA AB	38.214	1	1	0	1
Einarsson Recycling Consultant AB	38.214	1	1	0	1
Kuusakoski Sverige AB	38.214	1	1	1	1
Lantz Järn & Metall Fragmentering AB	38.214	1	1	1	1
NG Nordic Sweden AB	38.220	1	1	1	1
Ragn-Sells Treatment & Detox AB	38.321	1	1	1	0
REMONDIS Sweden AB	38.214	1	1	1	1
Returpack-Burk Svenska AB	38.214	1	1	0	0
Revac Sverige AB	38.214	1	1	0	1
SKROTFRAG AB	38.214	1	1	1	1
Stena Recycling AB	38.214	1	1	1	1
Veolia PET Svenska AB	38.214	1	1	1	0
Import					
BASF Metals Sweden AB	38.214	0	1	1	1
CRONIMET FAGERSTA AB	38.214	1	1	0	1
Kuusakoski Sverige AB	38.214	1	1	1	1
Stena Recycling AB	38.214	1	1	1	1

En sammanställning av de största företagen inom respektive SNI-kod där export- respektive importvärdet överstiger 10 mnkr redovisas i bilaga 5. Sammanställningen ger en mer detaljerad bild av hur den internationella handeln fördelar sig mellan olika delar av avfallsbranschen och vilka verksamhetsgrenar som har störst internationellt genomslag. Resultaten visar att återvinning av källsorterat material (SNI 38.214) framstår som den mest handelsintensiva verksamheten, med ett stort antal företag som når betydande export- och importvolym. Även inom insamling av icke-farligt avfall (SNI 38.110) finns flera företag med betydande handelsvärden, vilket visar att logistik- och insamlingsledet kan ha en tydlig internationell dimension.

För flera SNI-koder, såsom demontering av elektrisk och elektronisk utrustning, återvinning av farligt avfall samt bortskaffande utan återvinning, saknas företag med handelsvärden över tröskelvärdet. Detta tyder på att dessa verksamheter i högre grad är nationellt eller regionalt orienterade, eller att handeln sker i mindre skala. Energiåtervinning utgör ett mellanting, där ett fåtal aktörer uppvisar betydande import- och exportvolym, ofta kopplade till specialiserade behandlings- eller förbränningslösningar.

Avfall Sveriges medlemmar

Tabell 8 visar de företag som är representerade i SCB:s handelsstatistik och som är medlemmar hos Avfall Sverige, fördelade inom SNI-koderna. Syftet med matchningen är att belysa i vilken utsträckning internationellt aktiva företag också är etablerade inom den nationella branschorganisationen.

Sammanställningen visar att flera av de företag som uppvisar betydande export- och importverksamhet även är medlemmar i Avfall Sverige, särskilt inom insamling, materialåtervinning (38.214) och energiåtervinning (38.220). Detta indikerar att branschorganisationen samlar en del av de mest internationellt aktiva aktörerna.

Matchningen ger därmed ett underlag för att förstå relationen mellan nationell branschsamverkan och internationell affärsverksamhet samt för att identifiera eventuella luckor i befintliga nätverk och stödstrukturer.

Tabell 8: Matchning mellan företagen i SCB:s handelsstatistik och Avfall Sveriges medlemmar.

SNI-kod -Bransch	Medlemmar hos Avfall Sverige
38.110 - Insamling av icke-farligt avfall	Bertling Enviro AB
	HUMANA Klädinsamling AB
	Quatra Sweden AB
38.214 - Återvinning av källsorterat material	BASF Metals Sweden AB
	Kuusakoski Sverige AB
	Meldgaard Recycling AB
	Remondis Sweden AB
	Van Werven Sweden AB
38.220 - Energiåtervinning	EcoRetur Scandinavia AB
	Geminor SWE AB
	Hummeltorp Sverige AB
	NG Nordic Sweden AB
	Returpack-Burk Svenska AB
39.000 - Sanering, efterbehandling av jord och vatten samt annan verksamhet för föroreningsbekämpning	Swedish Hydro Solutions AB

Diskussion

Leverantörer och konsulter i avfallsbranschens värdekedja

Kartläggningen av leverantörer och konsulter visar att Sverige har en bred kompetensbas inom hela avfallssystemet. Svenska företag finns representerade inom samtliga analyserade områden, från insamling och transport till behandling, energiutvinning, deponi och stödjande system. Flest leverantörer återfinns inom insamling och transport, vilket speglar ett moget och tekniskt utvecklat område med många specialiserade produkter och aktörer. Inom mer avancerade och nischade områden, såsom sortering, automation och vissa behandlingsprocesser, är antalet företag färre men kompetensen ofta mer specialiserad.

Kartläggningen av konsulter visar samtidigt att internationellt relevant kompetens i stor utsträckning finns inom samhällsbyggnad, miljöplanering och systemanalys. Svenska konsulter bidrar ofta i internationella projekt med strategisk planering, institutionell utveckling, miljöbedömningar och teknisk rådgivning snarare än operativ drift. Kombinationen av konsultkompetens och teknikleverantörer innebär att svenska aktörer i många fall kan erbjuda integrerade lösningar där teknik, systemdesign och planeringskompetens ingår i samma projekt.

De större kommunala energibolagen med anläggningar för energiåtervinning ur avfall – så kallade Waste-to-Energy-anläggningar (WtE) – spelar i detta sammanhang en kompletterande roll. Även om dessa aktörer normalt inte exporterar teknik eller tjänster fungerar deras anläggningar som viktiga referens- och demonstrationsmiljöer för svenska systemlösningar inom energiåtervinning. De integrerade WtE-systemen, ofta kopplade till fjärrvärmenät och avancerad rökgasrening, används därför ofta i internationella studiebesök, forskningssamarbeten och kunskapsutbyte. Detta bidrar indirekt till att stärka svenska teknikleverantörers och konsulters möjligheter i internationella projekt.

Internationell handel och marknadsstruktur

Analysen av SCB:s företags- och handelsstatistik ger en kompletterande bild av branschens internationella kopplingar. Resultaten visar att många företag deltar i internationell handel, men ofta i begränsad omfattning. Strukturen domineras av små och medelstora företag med relativt låga export- och importvärden, medan ett mindre antal större aktörer står för en betydande del av handelsvolymerna.

Handeln är tydligt koncentrerad till EU och Norden, vilket speglar geografisk närhet och den inre marknadens betydelse. Den mest internationaliserade delen av sektorn återfinns inom materialåtervinning, särskilt återvinning av källsorterat material, där flera företag är integrerade i globala material- och råvaruflöden.

Samlad bedömning

Sammantaget visar kartläggningen att Sverige har både teknikleverantörer, konsultkompetens och internationellt aktiva företag inom flera delar av avfallsbranschen. Den internationella verksamheten är dock koncentrerad till vissa segment och ett begränsat antal större företag. Resultaten utgör därmed ett strukturerat kunskapsunderlag över svenska företag och organisationer inom avfallsindustrin med potential för internationell verksamhet, i linje med syftet med den genomförda kartläggningen. Underlaget kan användas inom Avfall Sverige och i dialog med samarbetspartners, finansiärer och myndigheter för att identifiera relevanta aktörer, utveckla strategiska partnerskap och stärka svenska företags möjligheter att delta i internationella projekt och samarbeten.

Referenser

Avfall Sverige (2025). Matrikel 2025. Malmö: Avfall Sverige.

Business Sweden (2023). Den osynliga exporten – Den svenska tjänsteexportens utveckling och drivkrafter. Stockholm: Business Sweden.

Naturvårdsverket (2023). Avfall i Sverige 2022. Rapport 7161. Stockholm: Naturvårdsverket.

Statistiska centralbyrån (2024). Företagsregistret. Stockholm: Statistiska centralbyrån.

Svenskt Näringsliv (2023). Den internationella handelns betydelse för Sverige. Stockholm: Svenskt Näringsliv.